

ESPANJASSA PIDEMPÄÄN ASUVIEN ASIAKIRJAT JA HAKUOHJEET

NIE-numero (Número de Identidad de Extranjero) eli ulkomaalainen henkilöllisyysnumero, jonka voi hankkia, vaikka ei pysyvästi Espanjassa asuisikaan. Tunnistenumeroa käytetään esim. pankkitilin avaamisessa, sähkö- tai puhelinsopimusta tai asuntokauppoja tehtäessä. Numeroa tarvitaan myös työsopimuksen solmimista varten sekä työsuhhteessa että työharjoittelussa. Numeron hakeminen ei ole pakollista, mutta se on välttämätön silloin, kun Espanjassa asioidaan espanjalaisten tavoin. NIE-numero tarvitaan myös silloin, kun on aikomus kirjautua EU-kansalaisille tarkoitettuun ulkomaalaisrekisteriin. NIE-numero myönnetään pysyväluonteisena, eikä sitä tarvitse hakea uudelleen.

Kirjautuminen ulkomaalaisrekisteriin

Yli kolme kuukautta Espanjassa oleskelevien EU-maiden kansalaisten on kirjaututtava ulkomaalaisrekisteriin. Todistus oikeuttaa oleskeluun, opiskeluun ja työntekoon. Myös eläkeläisten pidempi oleskelu vaatii rekisteröitymistä.

EU-kansalaisen rekisteröintitodistus eli **residencia** on tavallisesti voimassa 5 vuotta. Viiden vuoden laillisen oleskelun jälkeen residentillä on mahdollisuus hakea maahan pysyvää oleskelulupaa.

Kelaan tehtävät ilmoitukset

Suomen Kela on kiinnostunut siitä, onko oleskelu ulkomailla tilapäistä vai pysyvää. Kelan sivuilla on lomake Y 38 *Muutto ulkomaille tai työskentely ulkomailla*, joka tulee täyttää. Ulkomailla oleskelevalla henkilöllä on oikeus Kelan etuuksiin vain, jos oleskelu on tilapäistä ja suunniteltu kesto enintään 6 kk. Jos aika on pidempi, Kela katsoo, että oleskelu on muuttunut pysyväksi. **Pysyvän oleskelun** ollessa kysymyksessä, on Kelalle ilmoitettava muuttopäivä ja pyydyttävä **lomake S1**. Lomaketta tarvitaan Espanjassa eri virastoissa ja lopulta se toimitetaan Kelaa vastaavalle organisaatiolle Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS).

NIE-hakemus

Espanjassa NIE-numero haetaan poliisin ulkomaalaistoimistosta (Oficina de Extranjero, Comisaria de Policia). Aikavaraus tehdään sähköisestä ajanvarausjärjestelmästä. Hakeminen tapahtuu lomakkeella EX-15, joka täytetään espanjankielisenä. Mukana tulee olla passi tai henkilökortti. Maksamista varten tarvitaan lomake 790, jossa on yksilöity tunnistenumero.

Rekisteröintihakemus

Rekisteröintihakemus tehdään saman viranomaisen kautta kuin NIE-numeronkin. Hakemista varten on varattava aika sähköisestä ajanvarausjärjestelmästä. Hakemisessa käytetään **lomaketta EX-18** (Solicitud de Certificado de registro de residencia comunitarian). Hakulomakkeeseen merkitään NIE-numero, mikäli sitä ei vielä ole, se myönnetään hakuprosessin aikana. Nimi- ja osoitetietojen lisäksi kysytään hakeeko väliaikaista (residencia temporal) vai pitkäaikaista (residencia permanente) oleskeluoikeustodistusta. Alkuperäisen täytetyn hakemuksen lisäksi tarvitaan vuokrasopimus, jonka pitää olla koko oleskelun ajalle, yli puoli vuotta kestävä tai jatkuva vuokrasopimus. Lisäksi tarvitaan alkuperäinen passi tai henkilökortti. Kun mukana on kaikki tarvittavat paperit **kopioineen**, eläkeläisen rekisteröinti on helppoa. Jos ei ole eläkkeensaaja, pitää esittää tarpeelliset tulot tai varat siihen, että pystyy elämään Espanjassa suunnitellun ajan.

Käsittelymaksua varten tarvitaan lomake 790. **Maksettuasi pankissa käsittelymaksun** saat ulkomaalaistoimistosta **rekisteröitymistodistuksen** (Certificado de Registro de Ciudadano de la Unión), johon on merkitty nimi, kotiosoite, kansallisuus, NIE-numero ja päivämäärä. Valokuvaa residencia-korttiin ei tarvita.

Ilmoittautuminen kaupungin asukkaaksi

Kaupungin asukkaaksi ilmoittaudutaan *kaupungintalolla*. Saat sieltä myös matkustustodistuksen. Mukana pitää olla NIE-numero tai residencia-kortti, passi, vuokrasopimus, kuitti vuokranmaksusta sekä kaikista kopiot. Ajanvarauksen (cita previa) voi tehdä netissä.

Asumisoikeutta ei ole pakko hakea, mutta se on suositeltavaa. Residencia ja asumisoikeus antavat oikeuden hakea sosiaaliturvan siirtoa eli terveystodistuksia. **Matkustustodistuksella** (Certificado para viaje) varmistat, että saat huomattavat alennukset mantereen ja saarten välisessä liikenteessä. Matka-alennus on voimassa 6 kk kerrallaan, mutta sen voi itse uusia netissä.

Sosiaaliturvan siirto Suomesta Espanjaan

Sosiaaliturvan siirtoa haetaan Kelaa vastaavasta virastosta *Instituto Nacional de la Seguridad Social*. Mukana pitää olla Residencia-kortti, passi, kaupungin asumisoikeus (Volante), Kelan S1 ja kaikista kopiot. Ajanvarauksen voi hoitaa aluehallinnon virastossa tai netissä.

Siirron hyödyt: Turvattu terveydenhoito, terveyskeskus lähellä ja omalääkäri nimettynä. Kanarian saarilla eläkeläiset maksavat lääkärin määräämistä lääkkeitä vain 10 %.

Terveykortin (Tarjeta Sanitaria) hakeminen

Terveydenhoidosta vastaa Kanarian aluehallinnon Servicio Canario de Salud, ei kaupunki. Terveykortin antaa asuinalueen terveyskeskus. **Saamista varten** on esitettävä Residencia-kortti, passi ja **sosiaaliturvan siirtopäätös**.

Espanjalaisen sairausvakuutuskortin hakemisesta ja oikeudesta sosiaaliturvaan on lisätietoa asiakirjassa Terveydenhoito.

Eurooppalainen sairaanhoitokortti oikeuttaa saamaan välttämättömät terveydenhuollon palvelut julkisen terveydenhuollon puitteissa Kelan kustantamana ollessasi ulkomailla alle 6 kk.

Matkavakuutuskortti tai sen kopio kannattaa pitää mukana, koska sen avulla pääsee hoitoon yksityisillä lääkäriasemilla ja sairaaloissa (vakuutusehtojen mukaisesti).